

Misia

Misia určuje nadradený cieľ a zmysel fungovania organizácie. Stanovuje smer aktivít spojených s realizáciou vízie, ktorú chceme dosiahnuť v dlhodobej perspektíve roku 2020.

Pri zohľadnení ustanovení Dohovoru a Stanov EZÚS TATRY, skúseností získaných počas procesu zakladania Zoskupenia, očakávaní spojených so založením EZÚS TATRY vo vzťahu k realizácii poľsko-slovenskej spolupráce a možností, ktoré pre tento inovačný právny nástroj poskytujú právne predpisy Európskej únie sme stanovili túto misiu:

EZÚS TATRY príležitosťou ďalšieho rozvoja poľsko-slovenskej cezhraničnej spolupráce Euroregiónu „Tatry“

Vízia

Pri vytváraní EZÚS TATRY sa jeho zakladatelia – Zväzok Euroregión „Tatry“ v Nowom Targu a Združenie Euroregión „Tatry“ v Kežmarku usilovali o pozdvihnutie poľsko-slovenskej cezhraničnej spolupráce na vyššiu právnu, organizačnú a vecnú úroveň. V súlade s týmito predpokladmi bude Zoskupenie nástrojom pre inovačné posilnenie tejto spolupráce. Pri využití potenciálu EZÚS TATRY a možností, ktoré poskytuje fungovanie spoločného právneho subjektu v rokoch 2014 – 2020, môžeme očakávať, že vďaka implementácii tejto stratégie bude dosiahnutá táto vízia:

EZÚS TATRY ako inovačný a účinný nástroj na realizáciu poľsko-slovenskej cezhraničnej spolupráce.

W oparciu o okremšone v analizach možnosti rozwoju polsko-słowackiej współpracy transgranicznej, zidentyfikowane oczekiwania oraz potencjał, jaki posiada poprzez swój charakter prawny Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TATRY wybrane zostały cztery strategiczne obszary współpracy, na których koncentruje się poniższa strategia. W każdym z nich wskazano cel strategiczny i po cztery cele szczegółowe, a także kluczowe działania, które pozwolą zrealizować misję EUWT TATRY.

I. STRATEGICKÁ OBLASŤ SPOLUPRÁCE

Spoločné kultúrne a prírodné dedičstvo

Územie poľsko-slovenského pohraničia sa vyznačuje výnimočným bohatstvom a pestrosťou kultúrnych, historických a prírodných hodnôt. Sú tu unikátne historické, architektonické a umelecké pamiatky, folklór a tradičné remeslá, hrady a pevnosti, mestské komplexy, národné parky a chránené krajinné územia, prírodné rezervácie. Bohaté a rôznorodé kultúrne dedičstvo tvorí veľký potenciál poľsko-slovenského pohraničia. Je to faktor rozhodujúci o turistickej atraktivite pohraničia, ktoré je veľmi populárnym cieľom ciest. Preto ho musíme spoločne podporovať a propagovať integrovaným spôsobom.

V stratégii činnosti EZÚS TATRY za prioritné považujeme spoločné iniciatívy a projekty zamerané na sprístupňovanie tohto dedičstva integrovaným spôsobom v rámci cezhraničných sietí turistických chodníkov a spoločných turistických produktov. Kľúčové budú aktivity sústredené a nadväzujúce na dva strategické projekty Euroregiónu „Tatry“. Vlajkovým projektom je historicko-kultúrno-prírodná cesta okolo Tatier – pokračovanie vo výstavbe jednotlivých úsekov cyklistických chodníkov a sprievodnej infraštruktúry ako aj iniciatívy, ktoré nadväzujú na túto myšlienku. Ďalším strategickým projektom, ktorého pokračovanie umožní realizovať ciele stratégie, je „Stretnutie siedmich kultúr poľsko-slovenského pohraničia“ – viactematické aktivity z rôznych oblastí: vedeckej, popularizačnej, vydavateľskej, investičnej, ktorých cieľom bude rozširovanie, prezentovanie, propagácia a tiež ochrana a zachovanie kultúrneho dedičstva pohraničia. Starostlivosť o toto dedičstvo by mala takisto znamenať realizáciu spoločných aktivít poľskými a slovenskými inštitúciami v oblasti rekonštruovania kultúrnych pamiatok a pamiatkových objektov lokalizovaných na cezhraničných turistických trasách.

Turistom, ktorí navštevujú jednotlivé oblasti na pohraničí, je potrebné zabezpečiť prístup k informáciám o pozoruhodných miestach na oboch stranách hranice. Dnes sú tieto informácie často rozptýlené. Komplexné informácie nie sú dostupné ani na internete, v mobilných aplikáciách či vo viacjazyčných materiáloch. Príkladom takých aktivít môže byť využitie a prispôbenie bývalých budov hraničnej polície na potreby cezhraničných informačných, propagačných a turistických centier, čo umožní vytvoriť na území pôsobenia EZÚS TATRY cezhraničnú sieť informačných stredísk lokalizovaných na hranici v miestach veľmi pohodlných pre turistov. Potrebné sú tiež aktivity zamerané na zlepšenie dostupnosti kultúrnych a prírodných zdrojov vďaka použitiu moderných technológií, prezentovaniu a sprístupňovaniu informačných databáz, fotografií, filmov, multimédií, archívnych materiálov, údajov o kultúre, dejinách a prírode pohraničia v atraktívnej forme s využitím moderných interaktívnych technologických riešení. Také jednotné a komplexné aktivity umožnia výrazne lepšiu propagáciu celej oblasti poľsko-slovenského pohraničia. Zvýšia záujem a vedomosti o hodnotách pohraničia, čím sa zvýši jeho atraktivita pre turistov.

Aktivity zamerané na propagáciu a sprístupňovanie kultúrneho dedičstva by sa mali realizovať v spojení s rozumným a udržateľným využívaním prírodných zdrojov. Preto je potrebná podpora alternatívnych foriem oddychu, dopĺňovanie doterajšej turistickej ponuky novými, spoločnými návrhmi, napr. tematických chodníkov, kultúrnu, kúpeľnou, environmentálnou, vidieckou, cyklistickou, pešou či lyžiarskou turistikou a pod.

Investičné aktivity spojené s rozvojom infraštruktúry cestovného ruchu by mali zohľadňovať sprístupňovanie týchto miest zdravotne postihnutým osobám prostredníctvom odstraňovania architektonických bariér, prispôsobovania či vytvárania takých riešení a využívania moderných technológií, aby sa mohli zdravotne postihnuté osoby plne oboznámiť s kultúrnym a prírodným dedičstvom územia, na ktorom pôsobí EZÚS TATRY.

Strategický cieľ:

Zachovanie a podporovanie neopakovateľného kultúrneho a prírodného dedičstva v poľsko-slovenskej oblasti pôsobenia EZÚS TATRY

Konkrétne ciele

- I. 1 Využitie multikultúrnosti poľsko-slovenského pohraničia na jeho intenzívnejšiu a integrovanejšiu propagáciu a budovanie spoločných turistických produktov
- I. 2 Rozvoj turistickej infraštruktúry spojenej s kultúrnym a prírodným dedičstvom pohraničia
- I. 3 Zachovanie unikátnych kultúrnych hodnôt vytvorených v priebehu stáročí vplyvom rôznych kultúr
- I. 4 Ochrana prírodných zdrojov poľsko-slovenského pohraničia a podpora ich racionálneho využívania

Kľúčové aktivity:

- výstavba a modernizácia cyklotrás na poľsko-slovenskom pohraničí:
  - pokračovanie v realizácii Historicko-kultúrno-prírodnej cesty okolo Tatier: II. etapa – dokončenie poľského úseku cesty od Nowého Targu po hraničný priechod v Nedeci – Lysej nad Dunajcom, výstavba ďalších úsekov na slovenskej strane, o. i. Žiar – Smrečany – Liptovský Mikuláš – Liptovský Trnovec, Huncovce – Veľká Lomnica – Poprad – Matejovce, Červený Kláštor – Sp. Stará Ves, Tatranská Lomnica – Tatranská Kotlina, Tatranská Kotlina – Ždiar – Podspády, Spišská Belá – Kežmarok), atď.
  - výstavba tematických okruhov prepojených s cestou okolo Tatier (napr. chocholovská trasa, trasa po vrchoch, okruh dedičstva Czarného Dunajca, cisterciánska cesta, lopusznianska cesta, spišský okruh, okruh svahy Gorcov), atď.
  - cyklistické chodníky na Orave, Spiši, Podhalí, Liptove, v Pieninách, v sandeckej a limanovskej oblasti, Tatranská cyklomagistrála atď.,
  - tematické cyklistické cesty, napr. kúpeľná cesta, atď.
- vytýčenie, výstavba a propagácia cezhraničných turistických chodníkov
- výstavba a modernizácia infraštruktúry cestovného ruchu okolo existujúcich a vznikajúcich cezhraničných turistických chodníkov – cyklistických, bežeckých, peších, bežkáarskych, náučných, tematických chodníkov a trás (infobody, miesta na odpočinok a rekreáciu, vyhliadkové body a pod.), napríklad prispôsobenie budovy železničnej stanice v Nowom Targu zo začiatku 20. stor. na účely interaktívneho informačného centra o kultúrnych, historických a prírodných hodnotách pohraničia
- prispôsobenie bývalých budov hraničnej polície na potreby cezhraničných informačných a propagačných centier cestovného ruchu (vytvorenie siete centier/informačných bodov na území EZÚS)
- spoločné aktivity poľských a slovenských inštitúcií v oblasti rekonštrukcie kultúrnych pamiatok, pamiatkových objektov nachádzajúcich sa pozdĺž cezhraničných turistických trás,
- spoločné poľsko-slovenské projekty na zlepšenie dostupnosti pamiatok a zbierok umenia využitím moderných foriem komunikácie – digitalizácia zbierok a ich sprístupňovanie pomocou mobilných aplikácií aj internetových portálov,
- spoločná propagácia a šírenie kultúrneho dedičstva realizovaná integrovaným spôsobom – pokračovanie v projekte Stretnutie siedmich kultúr poľsko-slovenského pohraničia,
- organizovanie spoločných poľsko-slovenských podujatí zameraných na propagáciu hodnôt pohraničia,
- vytváranie prepojených informačných systémov pre turistov, zosúladenie značiek, spoločné mobilné aplikácie, informátory, mapy, sprievodcovia, internetové portály,
- tvorenie a propagácia spoločných turistických služieb, organizácia turistických veľtrhov, návštev, školení, integrované cezhraničné informačné a propagačné kampane s využitím viacjazyčných publikácií, moderných komunikačných prostriedkov, internetu,
- spoločné aktivity v prospech zachovania a ochrany prírodného dedičstva.

II. STRATEGICKÁ OBLASŤ SPOLUPRÁCE

Komunikačná dostupnosť územia okolo Tatier

Po vstupeň Pol'ska a Slovenska do Schengenského priestoru sa poľsko-slovenská hranica ľahšie prekračuje a stav cestnej infraštruktúry sa výrazne zlepšil. Vďaka aktivitám samospráv a prostriedkom z fondov Európskej únie vrátane Programu iniciatívy Spoločenstva INTERREG IIIA PL – SK 2004 – 2006 a Programu cezhraničnej spolupráce PL – SK 2007 – 2013 sa v priebehu posledných rokov značne zlepšila kvalita cestnej infraštruktúry. Boli modernizované alebo vybudované mnohé cesty vedúce priamo k štátnej hranici. Zlepšil sa komfort a skrátal sa čas cestovania. Niektoré cestné úseky si však stále vyžadujú modernizáciu. Je potrebné zaoberať sa prioritne úsekmi miestnych ciest, ktoré priamo vedú k poľsko-slovenským hraniciam. Rekonštrukcie ciest by mali podľa možností zohľadňovať vytváranie oddelených jazdných pruhov pre bicykle, čím by nadväzovali na sieť cyklistických chodníkov budovaných na poľsko-slovenskom pohraničí.

Strategický význam pre rozvoj oblasti má vyriešenie hlavného problému spojeného s komunikačnou dostupnosťou. Na území okolo Tatier úplne chýbajú cezhraničné spoje verejnej dopravy – je to problém tak pre obyvateľov susediacich so sebou okresov z oboch strán poľsko-slovenskej hranice, ako aj pre turistov, ktorí vo veľkom počte navštevujú tento región. Tento nedostatok sa veľmi negatívne odráža v regióne. Je to prekážka pri turistických návštevách susedných oblastí na poľsko-slovenskom pohraničí. Je to aj činiteľ, ktorý brzdí rozvoj cezhraničného trhu práce a bráni prijať rozhodnutie napr. o študovaní na druhej strane hranice. Aby bolo možné vycestovať na druhú stranu hranice, je potrebné vlastné vozidlo alebo doprava organizovaná cestovnou kanceláriou.

Už mnohé roky Zväzok Euroregión „Tatry“ zdôrazňuje vo svojich aktivitách potrebu prijať opatrenia za účelom vyriešenia tohto problému, ktorý sa týka celého územia poľsko-slovenského pohraničia. Problematike poľsko-slovenských dopravných spojení venovala veľa priestoru Poľsko-slovenská medzivládna komisia pre cezhraničnú spoluprácu počas zasadnutia v dňoch 6. – 7. 11. 2013 v Nowom Targu. Zväzok Euroregión „Tatry“ prijal tiež prvé opatrenia za účelom vytvorenia integrovanej verejnej dopravy v regióne – v roku 2013 realizoval mikroprojekt, v rámci ktorého bola vykonaná inventúra cezhraničných dopravných prepojení na území poľsko-slovenského pohraničia. Závery sú jednoznačné – je potrebné vytvoriť podmienky pre zlepšenie dostupnosti verejných cezhraničných dopravných spojov a podporovať sprevádzkovanie verejných komunikačných prepojení medzi prihraničnými obcami na oboch stranách hranice. Preto bude prioritnou úlohou v rámci stratégie úsilie túto situáciu zmeniť a organizovať sieť cezhraničných dopravných spojení priaznivú pre životné prostredie.

Pri definovaní tejto oblasti cezhraničnej spolupráce v rámci stratégie činnosti EZÚS TATRY poukazujeme tiež na tretí prvok spojený s komunikačnou dostupnosťou – využitie e-technológií v priamej komunikácii. Chceme podporovať využitie moderných technológií v medzilidskej komunikácii, pri zhromažďovaní, spracovávaní, sprístupňovaní a poskytovaní informácií prostredníctvom mobilných systémov, aplikácií pripravených a spravovaných spoločne poľskými a slovenskými subjektmi.

Strategický cieľ

Zlepšenie a zvýšenie komunikačnej dostupnosti oblasti pôsobenia EZÚS TATRY

Konkrétne ciele

II. 1 Skvalitnenie dopravy na pohraničí,

II. 2 Zlepšenie priamych komunikačných a dopravných spojov,

II. 3 Zvýšenie mobility obyvateľov a turistov,

II. 4 Zintenzívnenie využitia e-technológií v komunikácii s verejnosťou.

Kľúčové aktivity

- modernizácia a výstavba miestnych komunikácií cezhraničného charakteru, ktoré sa nachádzajú v priamej blízkosti hranice a sú dôležité, pretože prepájajú cestné siete na oboch stranách hranice,
- vypracovanie plánu organizácie integrovaného systému spoločných poľsko-slovenských spojov verejnej dopravy,
- zjednodušenie a modernizácia prístupu k informáciám o cestovných poriadkoch a spojoch verejnej dopravy zavedením spoločných riešení, uplatňovaných na oboch stranách hranice, využívanie IT technológií, poskytovanie informácií vo forme máp, letákov, sprievodcov, informátorov, tabúl, aplikácií, informácií na internete,
- podpora vytvárania multimodálnych spojov v oblasti verejnej osobnej dopravy, vrátane výstavby parkovísk typu „P+R“,
- vypracovanie systému a analýza možností sprevádzkovania dopravných spojov,
- spoločné plánovanie a riadenie služieb spojených s verejnou dopravou,
- podpora sprevádzkovania cezhraničných spojov verejnej dopravy,
- snaha o čoraz širšie využívanie e-technológií a moderných foriem komunikácie.

III. STRATEGICKÁ OBLASŤ SPOLUPRÁCE

Cezhraničné vzdelávanie

Vzdelanie je jedným z hlavných faktorov ovplyvňujúcich sociálny a hospodársky rozvoj regiónu. Úroveň tohto rozvoja je na poľsko-slovenskom pohraničí nižšia ako v ostatných regiónoch Poľska a Slovenska. Cestovný ruch založený na kultúrnom a prírodnom bohatstve tejto oblasti a s ním spojené služby sú najlepšie sa rozvíjajúcim odvetvím. Chýbajú však aktivity v iných oblastiach, ktoré by mohli byť alternatívou pre cestovný ruch, podporovali ho a zároveň otvárali nové možnosti zamestnania na trhu práce. Potrebná je tiež modernizácia a zvyšovanie kvality turistických služieb, vytváranie novej turistickej ponuky. Všetky tieto aktivity si vyžadujú vhodnú prípravu, získanie vedomostí a zručností. Preto je také dôležité a strategické usilovať sa o vysokú úroveň vzdelávania a prispôsobenie vzdelávacej ponuky aktuálnym požiadavkám trhu práce. Prepojenie vysokých kvalifikácií s vhodným využitím potenciálu pohraničia poskytne jednoznačné výhody pre socio-ekonomický rozvoj.

Doteraz sa realizovalo len málo spoločných aktivít a cezhraničných vzdelávacích projektov. Vzdelávacie systémy sa v Poľsku a na Slovensku líšia, na poľskej strane pohraničia je výrazne lepšie rozvinutá sieť vysokých škôl a na slovenskej strane je lepšie zastúpené odborné vzdelávanie, ale práve tieto rozdiely je možné využiť ako základ pre spoločné aktivity. Po vstupe do Schengenského priestoru by malo byť jednoduchšie a dostupnejšie využívanie vzdelávacej ponuky na druhej strane hranice a hľadanie tam zamestnania. Mali by sa realizovať spoločné aktivity uľahčujúce dostupnosť informácií na túto tému, ale tiež by sa mali organizovať spoločné školenia, odborné či jazykové kurzy a pod., ktoré budú rozvíjať kompetencie vyhľadávané na trhu práce v tomto regióne.

Spoločné vzdelávacie aktivity realizované školami, vzdelávacími inštitúciami a subjektmi pôsobiacimi na trhu práce z poľsko-slovenského pohraničia a priama účasť učiteľov a žiakov na spoločných výskumných a poznávacích projektoch, organizácia študijných návštev, pobytov, praxe, výmen umožní získanie praktických vedomostí a skúseností, vďaka ktorým budú žiaci a študenti mať v budúcnosti väčšie šance na pracovné uplatnenie v prihraničnom regióne.

Potreba zvyšovania kvalifikácie sa tiež týka zamestnancov verejných inštitúcií poľsko-slovenského pohraničia. Zamestnanci samospráv, inštitúcií z oblasti kultúry, vzdelávania, ochrany zdravia, úradov práce, záchranných jednotiek hasičských zborov, polície, a pod. sú skupinou najviac zapojenou do prípravy a realizácie spoločných cezhraničných aktivít, ktorá má každodenné priame kontakty s miestnym obyvateľstvom pohraničia. Stále je nedostatočná znalosť právnych systémov a administratívnych postupov uplatňovaných na druhej strane hranice. Vyskytujú sa tiež jazykové bariéry spojené s porozumením a používaním odbornej terminológie. To sťažuje realizáciu spoločných aktivít a účinné, rýchle riešenie problémov, ktoré sa priamo týkajú miestnych komunit na pohraničí. Je teda potrebné umožniť zvyšovanie odborných kvalifikácií poľských a slovenských zamestnancov verejných inštitúcií a získavanie potrebných zručností a vedomostí prostredníctvom spoločných kurzov a školení, odbornej praxe, študijných návštev a pod., ktoré umožnia prekonávanie existujúcich prekážok a skvalitnia realizovanú cezhraničnú spoluprácu.

Cezhraničné vzdelávanie na území EZÚS TATRY by malo takisto zahŕňať vzdelávacie aktivity medzi obyvateľmi pohraničia, najmä medzi deťmi a mládežou v oblasti oboznamovania sa s kultúrnym a prírodným dedičstvom, jeho ochranou a predchádzaním rizík.

Strategický cieľ

Rozvoj cezhraničného vzdelávania ako činiteľa podporujúceho socio-ekonomický rozvoj oblasti pôsobenia EZÚS TATRY

Konkrétne ciele

- III. 1** Zvyšovanie odborných kvalifikácií zamestnancov poľských a slovenských verejných inštitúcií a samosprávy,
- III. 2** Rozvíjanie kompetencií vyhľadávaných na trhu práce v regióne,
- III. 3** Aktivácia žiakov a učiteľov poľských a slovenských škôl a vysokých škôl za účelom realizácie spoločných vzdelávacích projektov,
- III. 4** Rozvoj cezhraničnej spolupráce medzi školami, vzdelávacími inštitúciami a inštitúciami, ktoré pôsobia na trhu práce.

Kľúčové aktivity:

- profesijné zdokonaľovanie zamestnancov samosprávy, učiteľov, zamestnancov kultúrnych a vzdelávacích zariadení, inštitúcií umenia, sprievodcov, pracovníkov turistických informačných centier, pracovníkov národných parkov a chránených krajinných oblastí, vedeckých stredísk, mimovládnych organizácií – organizácia pracovnej praxe v inštitúciách na druhej strane hranice, výmena zamestnancov, spoločné kurzy a profesionálne školenia, výučba slovenčiny a poľštiny, študijné návštevy,
- posilňovanie potenciálu zložiek záchranných služieb v cezhraničnej oblasti prostredníctvom školení, spoločných školiacich programov, programov poskytovania pomoci a boja proti rizikám, výmeny skúseností, spoločných akcií – aktivity zamerané na budovanie spoločného systému záchranej služby,
- spoločné vzdelávacie akcie týkajúce sa ochrany kultúrneho a prírodného dedičstva, prevencií rizík medzi obyvateľmi pohraničia, najmä deťmi a mládežou,
- vypracovanie spoločných programov školení a vzdelávania pracovníkov verejných inštitúcií na poľsko-slovenskom pohraničí, pre nich určených kurzov a postgraduálneho štúdia,
- organizovanie a realizácia školení a kurzov, o. i. v oblasti znalosti právnych podmienok, administratívnych postupov, výučby jazyka,

- spoločné vzdelávacie iniciatívy zamerané na mládež a týkajúce sa kultúrneho a prírodného dedičstva, dejín, ochrany životného prostredia, športu,
- spoločné analýzy a implementácia vzdelávacej ponuky zodpovedajúcej potrebám trhu práce,
- programy výmeny skúseností, vedomostí a zručností pre žiakov a učiteľov stredných škôl, odborných učilíšť a vysokých škôl,
- tvorba systémov informácie o ponuke týkajúcej sa vzdelávania a odbornej prípravy na oboch stranách hranice.

IV. STRATEGICKÁ OBLASŤ SPOLUPRÁCE

Cezhraničné partnerstvá

Stabilné a udržateľné cezhraničné partnerstvo je základom pre efektívnu realizáciu spoločných projektov. Je to podmienka, bez ktorej by nebolo možné realizovať žiadnu z aktivít, ktoré patria k trom ostatným strategickým oblastiam spolupráce, ktoré boli uvedené vyššie. Výsledky spoločných projektov sú podmienené vysokou kvalitou partnerstva v rozsahu ich prípravy a realizácie, čo vo svojich dokumentoch zdôrazňuje Európska komisia.

Vyčlenenie aktivít spojených s posilňovaním cezhraničného partnerstva ako strategickej oblasti spolupráce je cieľavedomou aktivitou a je to dôsledok doterajších skúseností, najmä tých, ktoré boli získané počas realizácie mikroprojektov riadených kanceláriou Zväzku Euroregión „Tatry“ v Nowom Targu a analýz či konzultácií uskutočnených počas prác pri stratégii. Výsledky dotazníkového prieskumu a konzultácií jednoznačne poukazujú na potrebu budovania partnerstiev. Na možnosť nadviazať udržateľnú spoluprácu s partnerom z druhej strany hranice a pokračovať v nej v ďalších projektoch poukazujú samosprávy ako na jednu z najväčších výhod z realizácie cezhraničných programov, zdôrazňujú pritom možnosť vzájomného spoznania sa a budovania dobrosusedských vzťahov.

Posilnenie partnerstiev umožní lepšie koordinovať strategické projekty, efektívnejšie implementovať prostriedky zo zdrojov Európskej únie, lepšie pripravovať a realizovať projekty a dosahovať viditeľné a udržateľné výsledky spolupráce.

Podporovanie a budovanie udržateľných cezhraničných partnerstiev sa týka samospráv, verejných inštitúcií a mimovládnych organizácií, ktoré by mali zväčšovať svoju účasť a angažovanie sa pri realizácii cezhraničných projektov. K aktivizovaniu a upevňovaniu spolupráce by malo dôjsť tiež v prípade samospráv a subjektov, ktoré sa nachádzajú na území EZÚS TATRY, ale sú veľmi vzdialené od hranice. Podporovanie cezhraničnej spolupráce môže takisto prispieť k zapojeniu sa nových subjektov a k rozvíjaniu nových partnerstiev.

Potrebné je tiež prijať aktivity v oblasti rozšírenia spolupráce subjektov z poľsko-slovenského pohraničia so subjektmi z iných regiónov Európy. Budovanie takých partnerstiev umožní využívať aj iné dotácie a nielen tie z Programu cezhraničnej spolupráce PL – SK 2014 – 2020, napr. program medziregionálnej spolupráce INTERREG EUROPA, program nadnárodnej spolupráce Stredná Európa, program Európa pre občanov, Vyšehradský fond, nórske fondy a pod.

EZÚS TATRY ako formalizovaná a udržateľná štruktúra spolupráce založená na základe právneho poriadku Európskej únie musí podporovať a propagovať také aktivity v miestnom aj v európskom meradle. Na druhej strane je potrebné rozvíjať spoluprácu EZÚS s inými subjektmi a partnermi, čo

umožní posilniť jeho úlohu, zviditeľniť aktivity Zoskupenia v regióne a na európskej úrovni, budovať partnerské vzťahy s miestnymi, regionálnymi a národnými orgánmi.

Strategický cieľ:

Rozšírenie a posilnenie cezhraničných partnerstiev poľských a slovenských samospráv, inštitúcií a mimovládnych organizácií pôsobiacich na území EZÚS TATRY

Konkrétne ciele:

- IV. 1** Propagácia, budovanie a rozvoj udržateľných vysokokvalitných cezhraničných partnerstiev
- IV. 2** Aktivácia partnerskej spolupráce poľských a slovenských subjektov
- IV. 3** Zdokonaľovanie štruktúr a rozvoj udržateľných foriem cezhraničnej spolupráce
- IV. 4** Zintenzívnenie účasti poľských a slovenských subjektov na realizácii programov Európskej územnej spolupráce a iných programov

Kľúčové aktivity:

- vytváranie sietí spolupráce samospráv, inštitúcií a mimovládnych organizácií z poľsko-slovenského pohraničia, napr. sieť miest Euroregiónu „Tatry“,
- podpora vytvárania klastrov – sietí, organizácií združujúcich poľské a slovenské subjekty z rôznych odvetví z prihraničnej oblasti Poľska a Slovenska,
- spoločné aktivity poľských a slovenských inštitúcií o. i. vo sfére kultúrneho a prírodného dedičstva, cestovného ruchu, vzdelávania, ekonomiky, trhu práce,
- propagácia správnej praxe a udržateľných výsledkov cezhraničnej spolupráce,
- posilňovanie spolupráce záchranných služieb,
- podpora medzisektorovej spolupráce,
- podpora miestnych iniciatív a účasti mimovládnych organizácií na poľsko-slovenských projektoch,
- spoločné konferencie, workshopy, školenia, študijné návštevy týkajúce sa výmeny skúseností, transferu poznatkov, prípravy spoločných projektov,
- príprava a realizácia projektov v spolupráci s inými EZÚS.

Schéma stratégie činnosti EZÚS TATRY na roky 2014 – 2020

MISIA

EZÚS TATRY – príležitosťou ďalšieho rozvoja poľsko-slovenskej cezhraničnej spolupráce Euroregiónu „Tatry“.

VÍZIA

EZÚS TATRY ako inovačný a účinný nástroj na realizáciu poľsko-slovenskej cezhraničnej spolupráce.

STRATEGICKÉ OBLASTI SPOLUPRÁČE

I. Spoločné kultúrne a prírodné dedičstvo

II. Komunikačná dostupnosť územia okolo Tatier

III. Cezhraničné vzdelávanie

IV. Cezhraničné partnerstvá

STRATEGICKÝ CIEĽ

Zachovanie a podporovanie neopakovateľného kultúrneho a prírodného dedičstva v poľsko-slovenskej oblasti pôsobenia EZÚS TATRY

Konkrétne ciele

- I. 1 Využitie multikultúrnosti poľsko-slovenského pohraničia na jeho intenzívnejšiu a integrovanejšiu propagáciu a budovanie spoločných turistických produktov
- I. 2 Rozvoj turistickej infraštruktúry spojenej s kultúrnym a prírodným dedičstvom pohraničia
- I. 3 Zachovanie unikátnych kultúrnych hodnôt vytvorených v priebehu stáročí vplyvom rôznych kultúr
- I. 4 Ochrana prírodných zdrojov poľsko-slovenského pohraničia a podpora ich racionálneho využívania

STRATEGICKÝ CIEĽ

Zlepšenie a zvýšenie komunikačnej dostupnosti oblasti pôsobenia EZÚS TATRY

Konkrétne ciele

- II. 1 Skvalitnenie dopravy na pohraničí
- II. 2 Zlepšenie priamych komunikačných a dopravných spojov
- II. 3 Zvýšenie mobility obyvateľov a turistov
- II. 4 Zintenzívnenie využitia e-technológií v komunikácii s verejnosťou

STRATEGICKÝ CIEĽ

Rozvoj cezhraničného vzdelávania ako činiteľa podporujúceho socio-ekonomický rozvoj oblasti pôsobenia EZÚS TATRY

Konkrétne ciele

- III. 1 Zvyšovanie odborných kvalifikácií zamestnancov poľských a slovenských verejných inštitúcií a samosprávy
- III. 2 Rozvíjanie kompetencií vyhľadávaných na trhu práce v regióne
- III. 3 Aktivácia žiakov a učiteľov poľských a slovenských škôl a vysokých škôl za účelom realizácie spoločných vzdelávacích projektov
- III. 4 Rozvoj cezhraničnej spolupráce medzi školami, vzdelávacími inštitúciami a inštitúciami, ktoré pôsobia na trhu práce

STRATEGICKÝ CIEĽ

Rozšírenie a posilnenie cezhraničných partnerstiev poľských a slovenských samospráv, inštitúcií a mimovládnych organizácií pôsobiacich na území EZÚS TATRY

Konkrétne ciele

- IV. 1 Propagácia, budovanie a rozvoj udržateľných vysokokvalitných cezhraničných partnerstiev
- IV. 2 Aktivácia partnerskej spolupráce poľských a slovenských subjektov
- IV. 3 Zdokonaľovanie štruktúr a rozvoj udržateľných foriem cezhraničnej spolupráce
- IV. 4 Zintenzívnenie účasti poľských a slovenských subjektov na realizácii programov Európskej územnej spolupráce a iných programov